

Adviesrapport

Uitvoering interne PAS-maatregelen Dinkelland

Resultaat bureau-toets

Opdrachtgever

Staatsbosbeheer

Status

Concept

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Uitvoering interne PAS-maatregelen Dinkelland

Subtitel

Resultaat bureauautoets

Projectcode

Datum

Status

17-097

13 november 2017

Concept

Auteur[s]

R. (Rienk) Apperloo, A. (Anton) Alberts, M. (Marco) van der Sluis

Eindredactie

H.J. (Erik) Riphagen

Opdrachtgever

Staatsbosbeheer

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Apperloo, R., Alberts, A. & van der Sluis, M. (2017). Uitvoering interne PAS-maatregelen Dinkelland. Resultaat bureauautoets. Rapport 17-097. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

1.	Situatieschets	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Juridisch kader en documenten	1
1.3	Leeswijzer	3
2.	Maatregelen	4
2.1	Beschrijving Natura 2000-gebied	4
2.2	Beschrijving PAS-maatregelen	5
2.3	Beschrijving PAS-maatregelen deelgebied Dinkeldal	7
3.	Verspreiding beschermde waarden	8
3.1	Natuurnetwerk Nederland	8
3.2	Houtopstanden	8
3.3	Soortbescherming	8
3.4	Gebiedsbescherming	9
4.	Analyse en toetsing gebiedsbescherming	11
4.1	Inleiding	11
4.2	Analyse beheerplan	11
4.3	Verkenning effecten	14
5.	Analyse en toetsing soortbescherming	16
5.1	Inleiding	16
5.2	Aanwezige soorten	16
5.3	Mogelijkheden tot vrijstelling	17
6.	Conclusie	20
6.1	Samenvattende conclusies	20
6.2	Vervolg gebiedsbescherming	20
6.3	Vervolg soortenbescherming	21
7.	Geraadpleegde bronnen	22

Bijlagen

Bijlage 1 - Verspreiding Natura 2000-doelen
 Bijlage 2 - Verspreiding beschermde soorten
 Bijlage 3 - Effectenindicator Dinkelland
 Bijlage 4 - Melding boswet

1. Situatieschets

1.1 Inleiding

Staatsbosbeheer beheert delen van twaalf Natura 2000-gebieden in de provincie Overijssel. Door overmatige depositie van stikstof staan diverse Natura 2000 doelen onder druk. Door rijk en provincies is het PAS (Programmatistische Aanpak Stikstof) ontwikkeld om stikstofdepositie te beheersen, natuur meer robuust te maken en ruimte voor nieuwe ontwikkelingen te creëren. Diverse maatregelen in en om Natura 2000-gebieden zijn hiervoor nodig. In overleg met Provincie Overijssel neemt Staatsbosbeheer tot midden 2021 diverse PAS-maatregelen op eigen gronden. Ter voorbereiding is een toets aan de wettelijke bescherming van natuurwaarden nodig, te beginnen met een bureauonderzoek. Ecogroen is gevraagd het bureauonderzoek uit te voeren en te beoordelen of de maatregelen in Natura 2000-gebied Dinkelland vergunningvrij zijn en of ontheffing noodzakelijk is.

1.2 Juridisch kader en documenten

1.2.1 Juridisch kader

De Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. Onderstaand geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Houtopstanden

Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van houtopstanden. Verbodsartikelen gelden voor 'houtopstanden' zoals bos, houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen, buiten de bebouwde kom (Wnb). Het kappen van bomen of bos moet worden gemeld bij de betreffende provincie. Die kan een kapverbod opleggen. Indien er wel mag worden gekapt, dan moeten nieuwe bomen worden aangeplant.

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;

- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen. De bescherming van het NNN staat geheel los van de Wet natuurbescherming.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op de EHS in Overijssel zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (Provincie Overijssel 2017).

Aanpak

In onze aanpak maken we onderscheid tussen gebiedsbescherming, soortbescherming, houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit onderscheid komt tot uitdrukking in het verzamelen van de informatie en de effectbeoordeling (de daadwerkelijke toetsing). De effectbeoordeling heeft het niveau van een verkenning. Dit betekent dat we aan de hand van de beschikbare informatie zo goed mogelijk in beeld brengen of er wel/geen vergunning/ontheffingsplicht geldt of nader onderzoek noodzakelijk is en/of verdere toetsing nodig is (in de vorm van bijvoorbeeld een Voortoets of mogelijk zelfs Passende Beoordeling).

1.2.2 Documenten en gegevens

Voor de verkenning zijn o.a. de volgende documenten geraadpleegd:

- Het Natura 2000-beheerplan en, waar nodig, de PAS gebiedsanalyse. Hierin staan immers de beschermde waarden benoemd waarvoor maatregelen worden genomen en waaraan effecten moeten worden getoetst;
- De Omgevingsverordening Overijssel waarin de regels ten aanzien van de bescherming van natuurwaarden (Wet natuurbescherming) en het Overijssels Natuurnetwerk (NNN; voormalige EHS) zijn gesteld. De verordening kan leiden tot vergunnings- of ontheffingsplicht voor de voorgenomen maatregelen;
- Het NDFF-uitvoerportaal voor de verspreidingsgegevens van beschermde soorten. De gegevens zijn afkomstig uit de periode 2014 – 2016 (afgelopen 3 jaar). Er is gekozen voor een periode van 3 jaar omdat deze de meest recente soortensamenstelling van het Natura 2000-gebied weerspiegelt. Wanneer er wordt afgeweken van deze periode, dan is dit ter plaatse in de rapportage aangegeven.

Voor een compleet overzicht van geraadpleegde bronnen verwijzen wij naar hoofdstuk 7.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de bureauautoets is uitgevoerd is beschreven in hoofdstuk 1. Hoofdstuk 2 beschrijft het Natura 2000-gebied en de voorgenomen PAS-maatregelen die door Staatsbosbeheer in het gebied worden uitgevoerd. Op basis van de verzamelde informatie tijdens de bureaustudie volgt een beschrijving van de verspreiding van de te verwachten beschermde natuurwaarden (hoofdstuk 3; NNN, houtopstanden, soorten en gebieden). Vervolgens volgt de analyse waarin effecten op beschermde gebieden (hoofdstuk 4) en soorten (hoofdstuk 5) uitgewerkt is. Tenslotte wordt beschreven wat de vervolgstappen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 6).

2. Maatregelen

2.1 Beschrijving Natura 2000-gebied

Dinkelland

Het Natura 2000-gebied Dinkelland heeft een oppervlakte van 532 hectare. Het gebied wordt in het noorden begrensd door kanaal Almelo-Nordhorn, in het westen door het Omleidingskanaal, in het oosten door de Duitse grens en in het zuiden door het Lutterzand. Het gebied bestaat uit het beekdal van de Dinkel, met een aantal zijbeken, waaronder het oostelijk deel van het beekdal van de Snoeyinksbeek en een drietal gevarieerde heideterreinen langs de Puntbeek en Rammelbeek, te weten Punthuizen, Stroothuizen en de Beuninger Achterveld (RVO 2016b).

De natuurgebieden Punthuizen, Stroothuizen en Beuninger Achterveld maken deel uit van het Natura 2000-gebied Dinkelland. Het deelgebied Stroothuizen is circa 60 ha groot en een restant van het vroegere omvangrijke heidelandschap in Oost-Twente. Het bestaat uit droge en natte heide en een aantal natte slenkvormige laagtes met vennen en schraalland.

Het deelgebied Punthuizen is 135 ha groot (inclusief Beuninger Achterveld) en bestaat voor een belangrijk deel uit heide en laagten met diverse goed ontwikkelde schraalland- en venvegetaties. Delen van het reservaat zijn kortstondig ontgonnen geweest, maar worden ondertussen 25 à 30 jaar verschraald. Ook het tussengelegen deelgebied Beuninger Achterveld is een restant van het vroegere omvangrijke heidelandschap in Oost-Twente (Denekamperveld).

Landschap

Het Dinkeldal bestaat uit het beekdal van de Dinkel met een aantal zijtakken waaronder het oostelijk deel van het beekdal van de Snoeyinksbeek. De Dinkel is een grensoverschrijdend riviertje, het traject tussen de zuidelijke landsgrens bij Gronau en het Verdeelwerk bij de Lutte wordt de Boven-Dinkel genoemd. Het traject tussen het Verdeelwerk bij de Lutte en de landsgrens bij Lage wordt de Beneden-Dinkel genoemd. De morfologie en de ondergrond van het Dinkeldal is gevormd onder invloed van landijs: de stuwwal De Lutte en grondmorenen van lagen zand, keileem en ingespoelde tertiaire klei. Het Dinkeldal is opgevuld met afzettingen van Sinkgraven. Nabij de Dinkel wordt de grondwaterstroming afgebogen naar het westen, richting dit beekdal. Daarnaast komen er dekzandruggen en dekzandvlakten voor en dalvormige laagtes die zijn ontstaan door afstromend smeltwater. De hoogteverschillen zijn over het algemeen niet groter dan 2 meter (RVO 2016b).

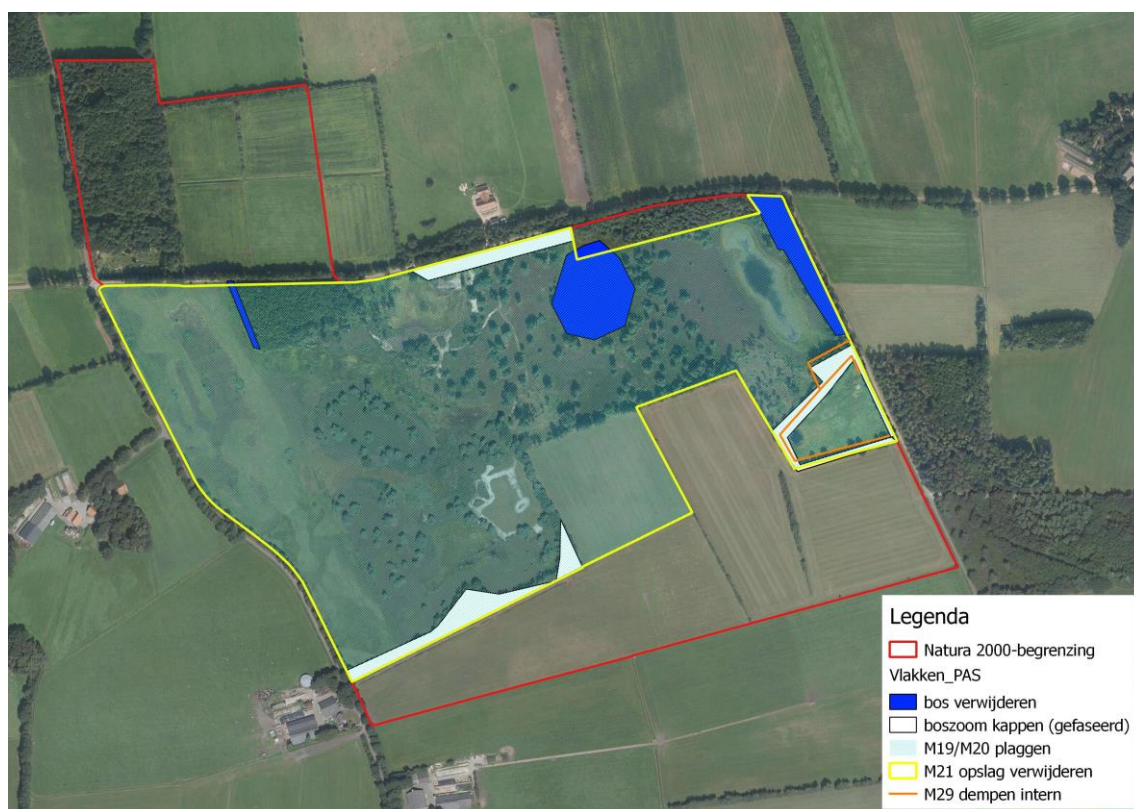
In het Dinkeldal bestaat de bodem overwegend uit beekdalgronden in het overstromingsgebied. Langs de oevers liggen plaatselijk oeverwallen of point bars en in de verlandende oude rivierarmen vindt veenvorming plaats. De hoge esgronden langs de Dinkel bestaan uit eerdgronden. Langs de zijbeken aan de westkant, zoals de Snoeyinksbeek komt binnen een meter onder het maaiveld keileem voor. In de praktijk is dat op meer plekken het geval. Op de laagst gelegen plekken langs de Dinkel wordt nutriëntenrijk slib afgezet. Droge, schrale, leemarme en vrij jonge zandbodems op de hogere delen van de oeverwallen zijn kalkarm maar wel zwak gebufferd en daardoor zwak zuur. Meestal worden vers afgezette oeverwallen afgevoerd of weer de Dinkel ingeschoven, vanwege belemmeringen voor het agrarisch gebruik (RVO 2016b).

Bedreigingen

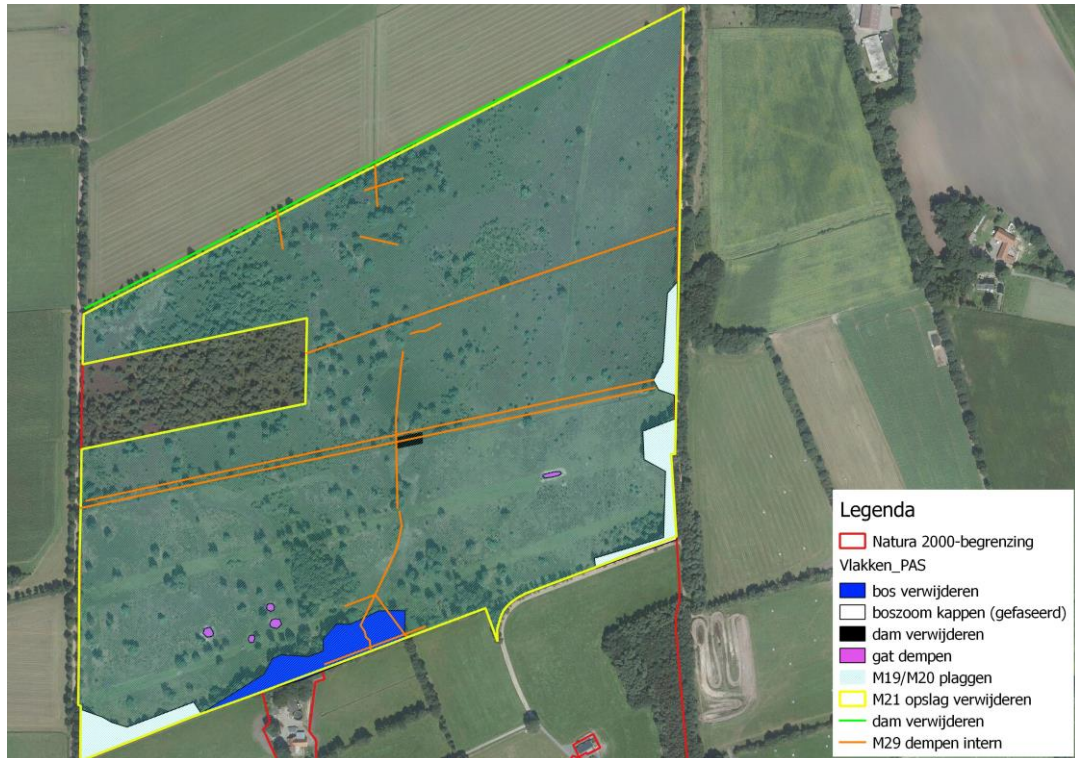
Eén van de belangrijkste knelpunten is stikstofdepositie. Dit geldt vooral voor habitattypen met een (zeer) lage kritische depositiewaarde, zoals Zwakgebufferde vennen. In hoeverre stikstof zich als gevolg van de jarenlange hoge depositie in de bodem heeft opgehoopt (in organische lagen en/of gebonden aan bodemdeeltjes) is niet bekend. Daarnaast vormen ook verlaging van de waterstand en vermindering van kwel door ontwatering een knelpunt in het gebied (RVO 2016b).

2.2 Beschrijving PAS-maatregelen

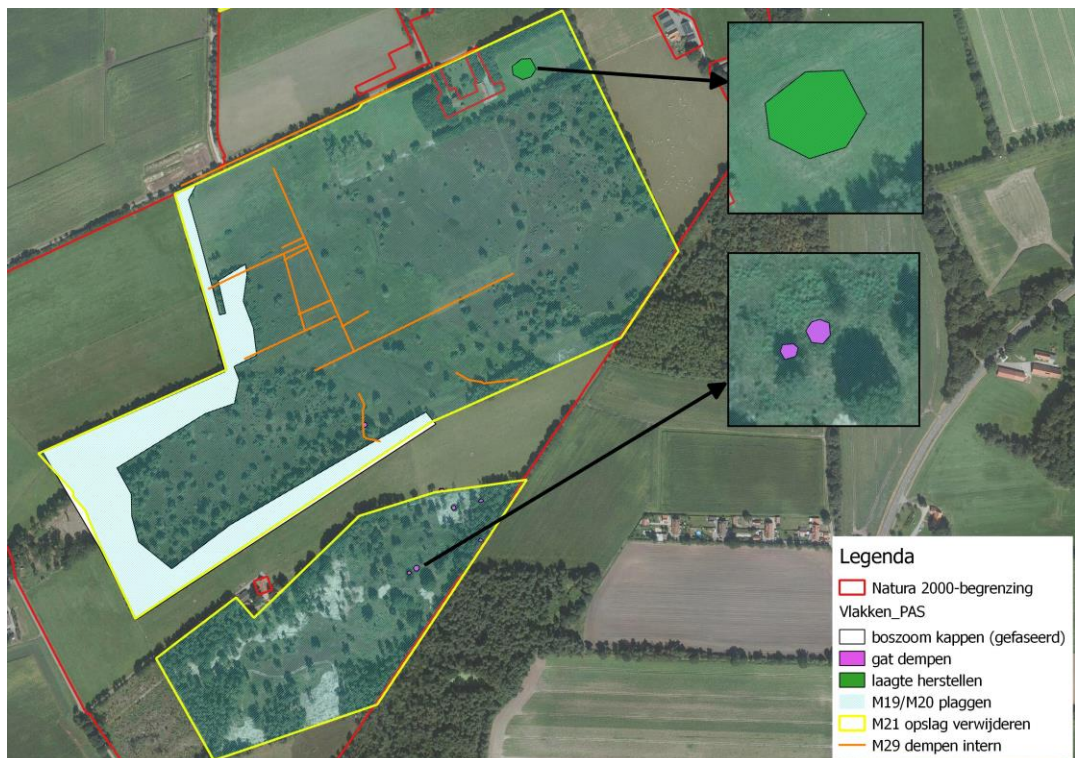
In het beheerplan zijn de PAS-maatregelen uit de gebiedsanalyses opgenomen. Beide zijn bedoeld voor behoud en ontwikkeling van beschermde waarden waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. De voor Staatsbosbeheer beoordeelde maatregelen zijn hieronder kort beschreven. In figuur 2.1 t/m 2.3 is een overzicht van de maatregellocaties weergegeven.

Figuur 2.1. Overzicht van de door Staatsbosbeheer uit te voeren maatregelen in deelgebied Stroothuizen.

Figuur 2.2 Overzicht van de door Staatsbosbeheer uit te voeren maatregelen in deelgebied Beuninger Achterveld.

Figuur 2.3 Overzicht van de door Staatsbosbeheer uit te voeren maatregelen in deelgebied Punthuizen.

PAS-maatregelen

M19: Periodiek plaggen

Vergraste locaties op Vochtige heiden en Pioniervegetaties met snavelbiezen worden periodiek geplagd om verslechtering te voorkomen. Het plaggen wordt uitgevoerd in kleine vlakken met een lage frequente. Voordat er echter geplagd mag worden op de Vochtige heiden moeten hydrologische herstelmaatregelen uitgevoerd worden. Het herstelsucces is namelijk groter als het gebied eerst wordt vernat door maatregelen in de waterhuishouding.

M20: Plaggen, chopperen incl. eventuele bekalking

Plaggen met eventuele bekalking of chopperen in deelgebieden Stroothuizen, Beuninger Achterveld, en Punthuizen. Plaggen met bekalken en chopperen zijn maatregelen die op kleine schaal ingezet kunnen worden voor herstel van kwaliteit en het verlichten van stikstofdepositie.

M21: Periodiek opslag verwijderen

Er wordt periodiek opslag verwijderd in en rondom Stroothuizen, Beuninger Achterveld en Punthuizen. De maatregel wordt toegepast om verslechtering van Blauwgraslanden, Vochtige heiden en Droge heiden te voorkomen door struweel te verwijderen. Niet alle bomen en struiken hoeven verwijderd te worden aangezien een verspreid voorkomen hiervan gunstig is voor fauna.

M29: Dempen interne ontwatering

Ten behoeve van hydrologisch herstel worden er greppels en sloten gedempt in en rondom Stroothuizen, Beuninger Achterveld en Punthuizen.

Meekoppelkansen

Gedurende de uitvoering heeft Staatsbosbeheer de plannen om een aantal overige werkzaamheden uit te voeren (meekoppelkansen). De werkzaamheden betreffen:

- Bos verwijderen
- Boszoom kappen
- Dam verwijderen
- Gat dempen
- Laagte herstellen

Deze werkzaamheden staan niet beschreven in het beheerplan.

2.3 Beschrijving PAS-maatregelen deelgebied Dinkeldal

Bij het opstellen van dit adviesrapport waren de uit te voeren (PAS)maatregelen op de percelen van Staatsbosbeheer binnen het deelgebied Dinkeldal niet duidelijk. De gebiedsanalyse voor dit deelgebied wordt momenteel aangepast. In de volgende hoofdstukken kan er daarom geen specifieke uitspraken gedaan worden over de te verwachten effecten binnen het deelgebied Dinkeldal.

3. Verspreiding beschermde waarden

3.1 Natuurnetwerk Nederland

Het gehele terrein binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied vormt een onderdeel van het NNN. De maatregelen vinden plaats binnen deze grenzen en worden toegepast op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Daarnaast is er geen sprake van een wijziging van bestemming en is er geen omgevingsvergunning nodig waarmee afbreuk aan de bescherming van (oppervlak en samenhang van) de NNN mogelijk wordt. Op basis van deze constatering is aangenomen dat de effectbeoordeling Wet natuurbescherming of het Natura 2000-beheerplan voldoende inzicht biedt in de te verwachten effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN. Daarmee ontstaat geen strijd met de in de Omgevingsverordening beoogde bescherming van de NNN. Vervolgstappen ten aanzien van de NNN zijn niet noodzakelijk.

3.2 Houtopstanden

De Wet natuurbescherming geldt voor 'houtopstanden' zoals bos, houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen, buiten de bebouwde kom (Wnb Artikel 4.1). Het kappen van bomen of bos moet worden gemeld bij de betreffende provincie. Die kan een kapverbod opleggen. Indien er wel mag worden gekapt, dan moeten nieuwe bomen worden aangeplant.

Wanneer een maatregel wordt toegepast als instandhoudingsmaatregel of passende maatregel voor het Natura 2000-gebied is het kapverbod niet van toepassing. Alle PAS-maatregelen zijn onderdeel van instandhoudingsmaatregelen of passende maatregelen voor Natura 2000-gebied. Hiernaast blijft de afspraak tussen Staatsbosbeheer en provincie Overijssel onverkort van toepassing (bijlage 4). Er is daarom geen melding en (onthefing) herplant(plicht) vereist. Geadviseerd wordt om bij het bevoegd gezag te melden waar en wanneer bomen worden gekapt. Er zijn geen PAS-maatregelen opgenomen om houtopstanden te vellen in de plannen van Staatsbosbeheer. Wel is er echter een meekoppelkans, namelijk boszoom kappen, waarbij houtopstanden geveld worden (zie ook figuur 2.1 t/m 2.3).

3.3 Soortbescherming

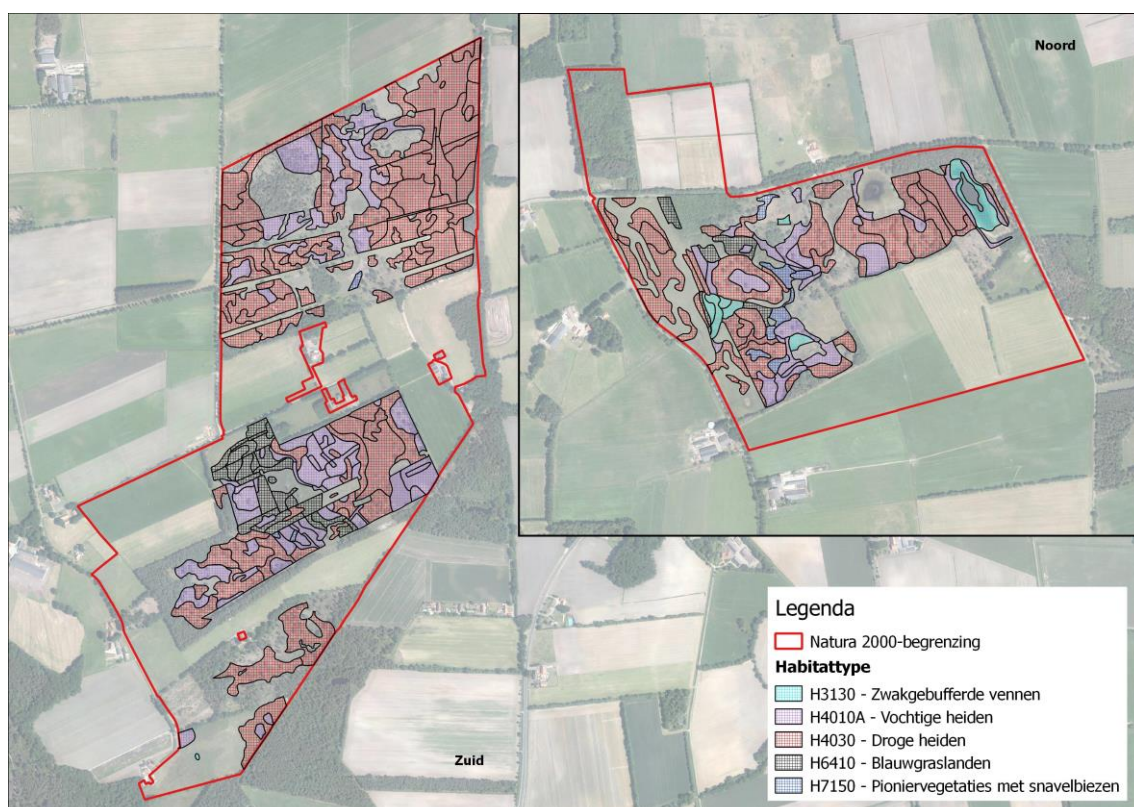
Voor het hele Natura 2000-gebied is middels een bureaustudie bepaald waar welke beschermde soorten aanwezig zijn. Tabel 3.1 geeft een overzicht van de soorten die extra aandacht verdienen. In de bijlagen zijn kaarten opgenomen met verspreidingsgegevens van een aantal van deze soorten (NDFF 2017 en expert judgement).

Tabel 3.3.1. Te verwachten beschermde soorten binnen Dinkelland.

Herpetofauna	Zoogdieren	Ongewervelden	Jaarrond beschermde nesten
Hazelworm	Eekhoorn	Aardbeivlinder	Boomvalk
Heikikker	Grote bosmuis	Beekrombout	Buizerd
Levendbarende hagedis	Veldspitsmuis	Grote weerschijnvlinder	Havik
Rugstreeppad	Vleermuizen	Kleine ijsvogelvlinder	Ooievaar
	Waterspitsmuis		Ransuil
			Sperwer

3.4 Gebiedsbescherming

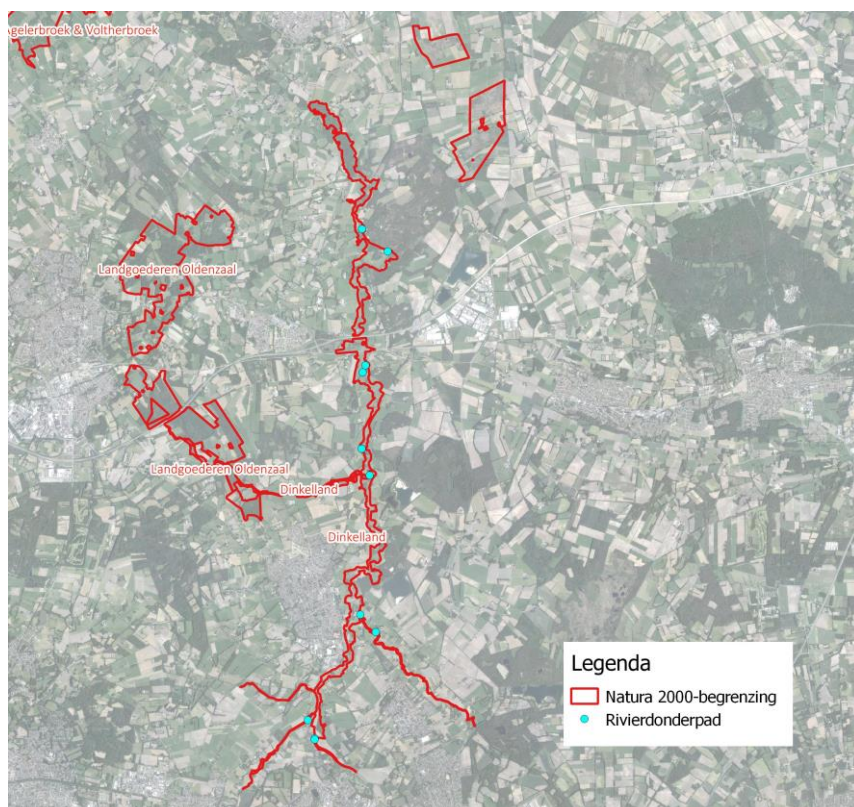
Om een beeld te schetsen van de verspreiding van habitattypen en kwalificerende soorten hebben we kaartmateriaal opgesteld. Een overzicht met de in de instandhoudingsdoelen opgenomen kwalificerende waarden zijn weergegeven in figuur 3.1 en 3.2. In de bijlages van dit rapport zijn gedetailleerde kaarten opgenomen van de verspreidingsgegevens (NDFF 2017; o.a. ten opzichte van maatregellocaties).

Figuur 3.1. Overzicht van de aanwezige habitattypen binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied.

Naast de weergegeven habitattypen is het Natura 2000-gebied ook aangewezen voor andere habitattypen. Het betreft de habitattypen Heischrale graslanden, Stroomdalgraslanden en Vochtige alluviale bossen. Deze habitattypen zijn niet weergegeven op de kaart omdat de, door Staatsbosbeheer uit te voeren,

maatregelen zich beperken tot het weergegeven deelgebied. Binnen dit deelgebied komen alleen de weergegeven habitattypen voor.

Figuur 3.2. Overzicht van de waarnemingen (alle beschikbare waarnemingen uit NDFF) van habitatsoorten binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied.

4. Analyse en toetsing gebiedsbescherming

4.1 Inleiding

Voordat nadere toetsing aan de orde is, is bepaald welke maatregelen benoemd en getoetst zijn in het beheerplan. Zodra een beheerplan definitief is vastgesteld, vormt het beheerplan het beoordelingskader voor vergunningplicht. Wanneer een maatregel benoemd en getoetst is in het beheerplan, dan zijn in het kader van de gebiedsbescherming geen vervolgstappen noodzakelijk (Wnb Artikel 2.9). Wel kunnen voorwaarden gelden, die overgenomen zijn in voorliggende rapportage.

Wanneer een maatregel niet benoemd of niet afdoende getoetst is in het beheerplan, dient het effect van de maatregelen te worden getoetst op de instandhoudingsdoelen voor het Natura-2000 gebied. Binnen voorliggend onderzoek is verkend of bij uitvoering van de maatregel sprake kan zijn van significant negatieve effecten.

Om hiervan een beeld te vormen zijn de instandhoudingsdoelen en de beschikbare informatie over de verspreiding van kwalificerende waarden geraadpleegd (NDFF 2017, beheerplan Dinkelland, eigen gebiedskennis). Door deze informatie te combineren met de locaties van maatregelen ontstaat inzicht in mogelijke interactie. Per maatregel is aan de hand van de effectindicator, de locaties van te nemen maatregelen, de aanwezigheid van kwalificerende waarden (habitattypen en leefgebieden van soorten) en expert judgement bepaald of significant negatieve effecten kunnen optreden op instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000 gebied Dinkelland.

Indien significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, zijn vervolgstappen nodig. Omdat de maatregelen worden uitgevoerd in het kader van het Programma Aanpak Stikstof, wordt door de werkzaamheden veroorzaakte tijdelijke toename van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuurwaarden buiten beschouwing gelaten. PAS-maatregelen zijn, conform landelijke afspraken, hiervan vrijgesteld.

4.2 Analyse beheerplan

Alle PAS-maatregelen zijn in het beheerplan beschreven en getoetst. Als een maatregel beschreven en getoetst is in het beheerplan én de conclusie is dat de maatregel (onder voorwaarden) vergunningvrij kan worden uitgevoerd, dan is veelal geen nader onderzoek nodig. In enkele gevallen is de conclusie dat effecten niet zijn uit te sluiten. Dan is nader onderzoek en verdere toetsing noodzakelijk. In de volgende paragrafen werken we uit in hoeverre de PAS-maatregelen getoetst zijn in het beheerplan.

4.2.1 Beheerplan Dinkelland

Het beheerplan voor het Natura 2000-gebied is definitief vastgesteld op 31 mei 2016. Het beheerplan kan als toetsingskader functioneren voor de PAS-maatregelen maar niet voor de meekoppelkansen. Alle PAS-maatregelen zijn in H6 (vanaf p. 91 van het beheerplan) beschreven. In H6.3.1 (vanaf p. 110 van het beheerplan) is de effectbeoordeling beschreven. Beoordeeld zijn de *gebruiksfase* en de *uitvoeringsfase* (zie ook kader 4.1).

Kader 4.1 Fase beschrijving

In het beheerplan wordt onderscheid gemaakt tussen 'Uitvoeringsfase' en 'Gebruiksfase'. Werkzaamheden die vallen onder 'Gebruiksfase' zijn vergunningvrij. Werkzaamheden die vallen onder 'Uitvoeringsfase' behoeven in een aantal gevallen nadere toetsing. Om te bepalen of de maatregelen vrijgesteld zijn in het beheerplan is het daarom nodig deze fases verder te definiëren.

Gebruiksfase

In voorliggende rapportage worden werkzaamheden onder de gebruiksfase geschaard wanneer deze optreden na uitvoering van de maatregel. De fysieke werkzaamheden zijn al geruime tijd afgerond, effecten treden op als gevolg van de uitgevoerde maatregel. Een voorbeeld van een effect dat in deze fase optreedt is vernatting van omliggende habitattypen.

Uitvoeringsfase

In voorliggende rapportage worden werkzaamheden onder de uitvoeringsfase geschaard wanneer fysiek in het gebied wordt ingegrepen om de maatregel tot stand te brengen. Het gaat om effecten als direct gevolg van de uitvoering. Optische verstoring, oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten zijn voorbeelden van effecten die in deze fase optreden.

Voor de PAS-maatregelen geldt:

1. Effecten na uitvoering van de maatregel

De effecten van de PAS-maatregelen zijn beoordeeld (zie paragraaf 6.1.4). De conclusie van deze beoordeling is dat negatieve effecten als gevolg van de PAS-maatregelen uitgesloten zijn.

Het effect na uitvoering van de maatregel is beoordeeld. Significant negatieve effecten op kwalificerende waarden zijn uitgesloten. Vergunningplicht is niet aan de orde.

2. Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Van een aantal maatregelen (M17, M18, M19, M20 en M21) kon de uitvoeringsfase worden beoordeeld. Het betreft hier de maatregelen die een aanpassing inhouden van het bestaande, cyclische (steeds terugkerende) reguliere natuurbeheer. In paragraaf 5.4.19 zijn deze maatregelen beoordeeld. Waar nodig worden in deze paragraaf aanvullende voorwaarden gesteld aan de uitvoering van deze maatregelen. Op basis van die beoordeling, en de gestelde voorwaarden, zijn negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen als gevolg van deze maatregelen uitgesloten. Voor de overige PAS-maatregelen kunnen de effecten van de uitvoeringsfase nog niet worden beoordeeld. Hiervoor mist specifieke informatie over de wijze van uitvoering. Voor deze maatregelen geldt dat de uitvoerder voorafgaand aan de uitvoering bepaalt of tijdens de uitvoeringsfase negatieve effecten kunnen optreden op soorten en habitattypen waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden. Mocht dat zo zijn, dan bepaalt de uitvoerder op welke wijze deze negatieve effecten zijn te voorkomen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het werken met aangepast materieel, het werken op een aangepast tijdstip of het ontzien van habitattypen bij de keuze van aan- en afvoerroutes. Het is aan te bevelen de werkwijze vooraf te bespreken met de provincie Overijssel (bevoegd gezag). Wanneer negatieve effecten als gevolg van de uitvoering kunnen worden uitgesloten, is geen Natuurbeschermingswet-vergunning nodig voor de uitvoering van de maatregel (zie hoofdstuk 9).

Effecten tijdens de uitvoeringsfase zijn, met uitzondering van M29, voor alle PAS-maatregelen beoordeeld. Effecten van de PAS-maatregelen gedurende de uitvoering zijn beoordeeld in hoofdstuk 5 (be-

heerplan, bestaand gebruik). Meekoppelkansen zijn niet benoemd en beoordeeld in het beheerplan. Tabel 4.1 geeft een samenvatting van de conclusies en worden in paragraaf 4.2.2 nader toegelicht.

Tabel 4.1. Beoordeling van de PAS-maatregelen en de meekoppelkansen in het beheerplan.

Maatregel	Beoordeling maatregel in beheerplan op	Conclusie: Vergunningvrij	Voorwaarden of toelichting
M19	P. 80 – 85 Na-tuurbeheer	Ja	Onder voorwaarden benoemd in beheerplan
M20	P. 80 – 85 Na-tuurbeheer	Ja	Onder voorwaarden benoemd in beheerplan
M21	P. 80 – 85 Na-tuurbeheer	Ja	Onder voorwaarden benoemd in beheerplan
M29	N.v.t.	Nee	
Bos verwijderen	N.v.t.	Nee	
Boszoom kappen	N.v.t.	Nee	
Dam verwijderen	N.v.t.	Nee	
Gat dempen	N.v.t.	Nee	
Laagte herstellen	N.v.t.	Nee	
Dam verwijderen	N.v.t.	Nee	

4.2.2 Toelichting op tabel

M19 en M20: Plaggen (inclusief eventuele bekalking) van heiden en pioniervegetaties

De maatregelen M19 en M20 zijn benoemd en beoordeeld in het beheerplan. De maatregel is beoordeeld als vergunningvrij mits er mitigerende maatregelen getroffen worden.

M21: Bosopslag verwijderen van heide en grasland

Het verwijderen van bosopslag is benoemd en beoordeeld in het beheerplan. Eventueel significant negatieve effecten zijn verwaarloosbaar en de maatregel is beoordeeld als vergunningvrij. Vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

M29: Dempden interne watergangen

Het dempen van ontwatering is onvoldoende benoemd en beoordeeld in het beheerplan. De maatregel is niet per definitie vergunningvrij en moet nader worden beoordeeld.

Meekoppelkansen

Voor deze werkzaamheden kan het beheerplan niet als toetsingskader functioneren. Eventueel significant negatieve effecten zijn niet op voorhand uit te sluiten. Een effectbeoordeling in het kader van gebiedsbescherming is noodzakelijk.

De PAS-maatregelen M19, M20 en M21 zijn benoemd en beoordeeld als vergunningvrij in het beheerplan een effectbeoordeling is niet noodzakelijk. Een verkennende effectenbeoordeling is echter wel nodig voor PAS-maatregel M29.

De werkzaamheden met betrekking tot de meekoppelkansen zijn geen onderdeel van het PAS. Daarmee dient het beheerplan niet als kader. Er is een Voortoets noodzakelijk om de effecten op instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied te beoordelen.

4.3 Verkenning effecten

4.3.1 Beoordeling ligging kwalificerende waarden

We hebben een eerste beoordeling uitgevoerd van de mogelijke effecten op kwalificerende waarden. We hebben daarvoor alle maatregelen in GIS in een overlay gezet om te bepalen of er sprake is van overlap van de maatregel met habitattype en -soort. Uiteraard is de kans op een effect het grootst als een maatregel daadwerkelijk binnen een habitattype of leefgebied van habitatsoort plaatsvindt.

Tabel 4.2. Overzicht overlap maatregelen en habitattype en -soort. **X=** Overlap; **O=** Bufferzone (200m)*; **p=** overlap niet uit te sluiten.

M29		M29	
H3130: Zwakgebufferde vennen	O	H1163: Rivierdonderpad	
H4010A: Vochtige heiden	X		
H4030: Droge heiden	X		
H6120: Stroomdalgraslanden			
H6230: Heischrale graslanden			
H6410: Blauwgraslanden	X		
H7150: Pioniervegetaties met snavelbiezen	O		
H91E0C: Vochtige alluviale bossen			

*Uit voorzorg is er een ruime bufferzone ingesteld van 200m. Gebaseerd op de aard van de werkzaamheden en de denkbare effecten die op kunnen treden is een zone van 200m ruim genoeg om mogelijke effecten op beschermde waarden van werkzaamheden die buiten deze zone plaats vinden uit te sluiten.

Uit de beoordeling volgt dat maatregel M29 overlapt met de habitattypen Vochtige- en Droge heiden en Blauwgraslanden. Daarnaast vindt de maatregel plaats in de directe omgeving van Zwakgebufferde vennen en Pioniervegetaties met snavelbiezen. De maatregellocaties overlappen niet met het leefgebied van habitatsoorten. De soorten worden ook niet verwacht binnen de invloedsfeer van de maatregelen. Uit deze analyse blijkt dat maatregel M29 wordt meegenomen in een verkennende effectbeoordeling.

4.3.2 Effectbeoordeling

Als gevolg van de voorgenomen maatregel kunnen op verschillende wijzen effecten optreden. Er is in dit geval sprake van tijdelijke effecten oftewel tijdens de uitvoering. Permanente effecten zijn effecten die optreden als gevolg van de uitvoering oftewel in de gebruiksfase. Effecten in de gebruiksfase zijn reeds beoordeeld in het beheerplan. Negatieve effecten op instandhoudingsdoelen in de gebruiksfase zijn niet aan de orde.

We hebben geanalyseerd of er sprake is van effectmechanismen die schadelijk zijn voor het betreffende instandhoudingsdoel. Daarvoor is gebruik gemaakt van de effectenindicator (zie bijlage 3). Op basis van de effectenindicator, de ligging en aard van de maatregel vragen vooral de volgende effectmechanismen aandacht:

1. Verstoring door mechanische effecten en optische verstoring;
2. Verstoring door geluid en trillingen.

De door werkzaamheden veroorzaakte tijdelijke toename van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuurwaarden, wordt buiten beschouwing gelaten voor PAS-maatregelen. Deze zijn conform landelijke afspraken hiervan vrijgesteld.

M29: Demping interne watergangen

Ten behoeve van het dempen van ontwatering worden er transportroutes aangelegd en er wordt materieel ingezet. Hierbij is sprake van mogelijke mechanische effecten (1). Alle habitattypen zijn hier gevoelig voor.

Uit de effectbeoordeling concluderen wij dat tijdens de uitvoeringsfase verstoring door mechanische effecten niet uit te sluiten zijn. Gebaseerd op de aard van de werkzaamheden en de te verwachten effecten zijn significant negatieve effecten niet direct uit te sluiten voor maatregel M29.

5. Analyse en toetsing soortbescherming

5.1 Inleiding

Binnen het beheerplan voor Dinkelland (Provincie Overijssel, 2016) is geen toetsing opgenomen ten aanzien van soorten en daarom dient het effect op beschermde soorten voor alle maatregelen te worden beoordeeld.

Om alvast een verkenning uit te kunnen voeren van de mogelijke effecten en aandachtspunten hebben we voor de maatregelen beoordeeld of de beoogde locaties van waarde kunnen zijn voor beschermde soorten en of de betreffende soorten gevoelig zijn voor de voorgenoemde maatregel.

Om te beoordelen of effecten op soorten kunnen optreden tijdens het uitvoeren van de maatregelen brengen we de aanwezige of te verwachten soorten in beeld met een beschermde status in Overijssel (Staatsblad 2016 en Provincie Overijssel 2017). Om in te kunnen schatten met welke soorten we te maken hebben bij de uitvoering van de voorgenoemde maatregelen hebben we diverse bronnen geraadpleegd (NDFP 2017 en eigen gebieds- en soortkennis).

Vervolgens is nagegaan of de beoogde maatregelen effect kunnen hebben op beschermde soorten. Wanneer dit het geval is, is nagegaan of er vrijstellingsmogelijkheden zijn. Vrijstelling is mogelijk als de maatregel is opgenomen in een goedgekeurde Gedragscode (Wnb Artikel 9.6 lid 5; bijvoorbeeld Gedragscode Natuurbeheer). In dat geval kan een ecologisch werkprotocol volstaan, waarin wordt aangegeven hoe zorgvuldig omgegaan kan worden met aanwezige soorten. Mocht er niet volgens een Gedragscode gewerkt kunnen worden dan geldt dat het opstellen van een ecologisch werkprotocol volstaat als de maatregelen opgenomen zijn in het beheerplan (Wnb Artikel 3.8 lid 7). Als vrijstellingsmogelijkheden ontbreken is er aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn.

5.2 Aanwezige soorten

In de nabije omgeving van de maatregelenlocaties zijn volgens onze informatie meerdere beschermde soorten bekend of te verwachten (zie tabel 5.1).

Tabel 5.1. Overzicht van de aanwezige beschermde soorten binnen het Natura 2000-gebied.

Soort	Leefgebied	Voorkomen in maatregelgebieden
Eekhoorn	Nesten in bomen, foerageergebied in ruim gebied eromheen	Nestplaatsen: N.v.t. Foerageergebied: N.v.t.
Grote bosmuis	Bosranden en bossen	N.v.t.
Veldspitsmuis	Agrarische landen met licht intensief beheer, opgaande kruidenvegetatie en overgangsvegetatie	M19, M20 en M21
Vleermuizen	Verblijfplaatsen in bomen met holten, foerageergebied in ruim gebied eromheen, bosranden en lanen als migratieroute	Verblijfplaatsen: N.v.t. Foerageren/Migratie: M19, M20 en M21
Waterspitsmuis	Binnen straal van 500m van sloot, beek, rivier, plas etc. Land met bodem dekkende vegetatie	mogelijk in alle gebieden in en rondom oevervegetatie
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nesten in bomen, foerageergebied: bos, heide en weilanden	Nestplaatsen: N.v.t. Foerageren: Alle gebieden

Hazelworm	Heide, bosranden en open bossen	M19, M20 en M21
Heikikker	Voortplantingswater: Vennen. Overwinteringsgebied: bos en heide in zone van 300 meter rondom voortplantingswater	Voortplanting: M29 Overwintering: M19, M20 en M21
Levendbarende hagedis	Heide en bosranden	M19, M20 en M21
Rugstreeppad	Voortplantingswater: Schaars begroeide wateren Overwintering: erven en in goed graafbare grond	Voortplanting: M29 Overwintering: M19, M20 en M21
Aardbeivlinder	Droge als vochtige terreinen met hoge en lage vegetatie	M19, M20 en M21
Beekrombout	Dinkel	N.v.t.
Grote weerschijnvlinder	Oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen	M21
Kleine ijsvogelvlinder	Gevarieerde, vochtige gemengde bossen/loofbossen met Kamperfoelie	N.v.t.

5.2.1 Toelichting op tabel

M19, M20 en M21: Activiteiten heiden en Blauwgraslanden

Soorten als Veldspitsmuis, Hazelworm en Levendbarende hagedis gebruiken deze gebieden als leefgebied. Daarnaast kunnen Heikikker en Rugstreeppad de gebieden op heide en Blauwgraslanden gebruiken als overwinteringsgebied. Tenslotte kunnen onder andere vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten de locaties als foerageergebied gebruiken.

M29: Dempen interne watergangen

Soorten als Heikikker en Rugstreeppad gebruiken deze wateren mogelijk als voortplantingswater. Daarnaast kunnen soorten uit de tabel de wateren als foerageergebied gebruiken doordat deze insecten aantrekt.

Meekoppelkansen

De werkzaamheden met betrekking tot de meekoppelkansen worden op diverse locaties verspreid over het Natura 2000-gebied uitgevoerd. Verspreid over het Natura 2000-gebied komen beschermde soorten genoemd in de tabel voor. Bij het dempen van ontwatering zijn leefgebied en exemplaren van onder andere Rugstreeppad, Beekrombout en Waterspitsmuis te verwachten. Het kappen van boszomen heeft mogelijk effect op soorten als vleermuizen, broedvogels met jaarrond beschermde nesten en Levendbarende hagedis.

5.3 Mogelijkheden tot vrijstelling

Hieronder is uitgewerkt of er vrijstellingsmogelijkheden zijn. Vrijstelling is mogelijk als de PAS-maatregel of de werkzaamheden zijn opgenomen in een goedgekeurde Gedragscode (Wnb Artikel 9.6 lid 5; bijvoorbeeld Gedragscode Natuurbeheer). In dat geval kan een ecologisch werkprotocol volstaan, waarin wordt aangegeven hoe zorgvuldig omgegaan kan worden met aanwezige soorten. Als vrijstellingsmogelijkheden ontbreken is er aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn.

Tabel 5.2. Mogelijkheden tot het toepassen van een Gedragscode voor de maatregelen.

Maatregel	Verwachte effecten op beschermde soorten	Mogelijkheid toepassen Gedragscode
M19	Ja	Ja
M20	Ja	Ja
M21	Ja	Ja
M29	Ja	Nee
Meekoppelkansen	Ja	Nee

5.3.1 Toelichting op tabel

M19 en M20: Plaggen, chopperen en bekalken van heiden

Voor maatregel M19 kan gewerkt worden conform de Gedragscode Natuurbeheer.

Het opstellen van een Ecologisch werkprotocol is noodzakelijk, waarin de benodigde mitigerende maatregelen uit de Gedragscode worden opgenomen (zie kader 5.1 met tekst op pagina 14 uit de Gedragscode). Geen ontheffing Wet natuurbescherming aan de orde.

Kader 5.1 Gedragscode

Diverse organisaties hebben een gedragscode waarin beschreven is hoe schade aan beschermde dieren en planten zoveel mogelijk voorkomen kan worden bij het uitvoeren van activiteiten. Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in gang getreden (Staatsblad 2016). Onder de nieuwe wet geldt nog steeds vrijstelling van de verbodsbepalingen wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde Gedragscode (Wnb Artikel 9.6 lid 5). Wanneer gewerkt wordt volgens een dergelijk goedgekeurde Gedragscode is er geen ontheffing en/of vergunning nodig (Wnb Artikel 3.31 lid 1).

M21: Periodiek opslag verwijderen

Voor maatregelen M21 kan gewerkt worden conform de Gedragscode Natuurbeheer.

Het opstellen van een Ecologisch werkprotocol is noodzakelijk, waarin de benodigde mitigerende maatregelen uit de Gedragscode worden opgenomen (zie kader 5.1 met tekst op pagina 12 uit de Gedragscode). Geen ontheffing Wet natuurbescherming aan de orde.

M29: Demping interne watergangen

Voor de maatregel M29 geldt dat er niet gewerkt kan worden conform een goedgekeurde Gedragscode. Doordat de maatregelen opgenomen zijn in het beheerplan volstaat het opstellen van een ecologisch werkprotocol (Wnb Artikel 3.8 lid 7). In een ecologisch werkprotocol worden de eisen vastgelegd voor het zorgvuldig werken en het voorkomen van schade aan beschermde natuurwaarden. Mogelijk dient dit ecologisch werkprotocol voorgelegd te worden aan de Provincie Overijssel

Meekoppelkansen

Alle werkzaamheden met betrekking tot de meekoppelkansen zijn een vorm van inrichting. Voor inrichtingsmaatregelen geldt dat er niet gewerkt kan worden conform een goedgekeurde Gedragscode.

Doordat de maatregelen **niet** zijn opgenomen in het beheerplan is het opstellen van een ecologisch werkprotocol onvoldoende. Er dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Mogelijk moet er een ontheffingsaanvraag ingediend worden als blijkt dat schade aan beschermde soorten en hun verblijfplaats verwacht wordt.

6. Conclusie

6.1 Samenvattende conclusies

Tabel 6.1 Overzicht conclusies en vervolgstap per maatregel.

Maatregel	Gebiedsbescherming		Soortenbescherming	
	Vergunningplicht	Vervolgstep	Gedragscodes (Natuurbeheer)	Vervolgstep
M19	Nee	Ecologisch werkprotocol	Ja	Ecologisch werkprotocol
M20	Nee	Ecologisch werkprotocol	Ja	Ecologisch werkprotocol
M21	Nee	Ecologisch werkprotocol	Ja	Ecologisch werkprotocol
M29	Ja	Nadere effectbeoordeling	Nee	Ecologisch werkprotocol
Meekoppelkansen	Ja	Voortoets	Nee	Aanvullend onderzoek

Tabel 6.2 Overzicht noodzaak vergunning en ontheffing.

Maatregel	Globale omschrijving	Nb gebiedsbescherming	Nb soortenbescherming
	J = ja N = nee * = onzeker J* = waarschijnlijk wel N* = waarschijnlijk niet ? = niet bekend		
M19	Periodiek plaggen	N	N
M20		N	N
M21	Periodiek opslag verwijderen	N	N
M29	Dempen interne watergangen	*	N
Meekoppelkansen	Divers	*	*

6.2 Vervolg gebiedsbescherming

- Significant negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten voor maatregel M29. Wij adviseren een vervolgonderzoek in de vorm van een uitgebreide effectbeoordeling;
- Maatregelen M19, M20 en M21 zijn benoemd en voldoende beoordeeld in het beheerplan. Effecten zijn uit te sluiten en de maatregelen zijn vergunningvrij mits er mitigerende maatregelen getroffen worden. Er moet een ecologisch werkprotocol opgesteld worden met de voorwaarden beschreven in het beheerplan;
- Werkzaamheden met betrekking tot meekoppelkansen zijn **niet** benoemd en beoordeeld in het beheerplan. Effecten zijn **niet** op voorhand uit te sluiten. Er dient een Voortoets uitgevoerd te worden.

6.3 Vervolg soortenbescherming

- Voor maatregel M29 geldt dat er niet gewerkt kan worden conform een goedgekeurde Gedragscode. Doordat de maatregel is opgenomen in het beheerplan volstaat het opstellen van een ecologisch werkprotocol. In een ecologisch werkprotocol worden de eisen vastgelegd voor het zorgvuldig werken en het voorkomen van schade aan beschermde natuurwaarden. Mogelijk dient dit ecologisch werkprotocol voorgelegd te worden aan de Provincie Overijssel.
- Voor PAS-maatregelen M19, M20 en M21 geldt dat er gewerkt kan worden conform de Gedragscode Natuurbeheer. Het opstellen van een ecologisch werkprotocol is noodzakelijk, waarin de benodigde mitigerende maatregelen uit de Gedragscode worden opgenomen. Geen ontheffing Wet natuurbescherming aan de orde;
- Werkzaamheden met betrekking tot meekoppelkansen zijn een vorm van inrichting. Voor inrichtingsmaatregelen geldt dat toepassen van de gedragscode Natuurbeheer of Gedragscode Bosbeheer niet mogelijk is. Doordat de maatregel **niet** is opgenomen in het beheerplan is het opstellen van een ecologisch werkprotocol onvoldoende. Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van beschermde soorten.

7. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Ministerie van EZ (2014). Gebiedsanalyse voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) Dinkelland.

Provincie Overijssel (2017). Omgevingsverordening Overijssel 2017, vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 07-02-2017.

RVO (2016a). Gedragscode Natuurbeheer.

RVO (2016b) Natura 2000 beheerplan Dinkelland (049).

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>).

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>).

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

NDFF Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>).

Provincie Overijssel (2017). Atlas van Overijssel (http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1).

Provincie Overijssel (2017). (<http://www.overijssel.nl/thema's/natuur-en-landschap/wet/>).

Ravon.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen)

Soortenbank.nl (website met soortinformatie)

Zoogdiervereniging.nl (website met soortinformatie over zoogdieren)

Bijlagen

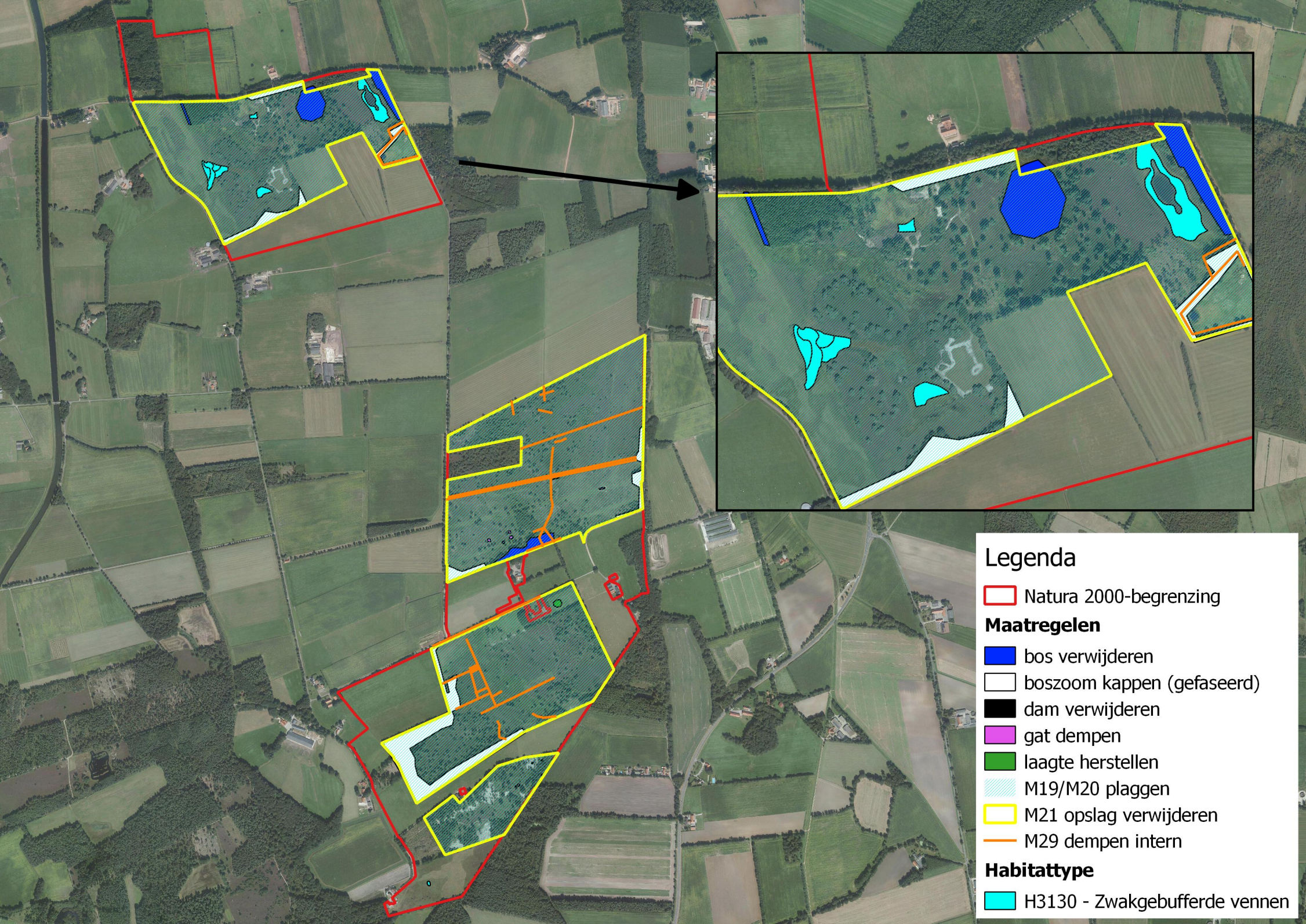
Bijlage 1 - Verspreiding Natura 2000-doelen

Bijlage 2 - Verspreiding beschermde soorten

Bijlage 3 - Effectenindicator Dinkelland

Bijlagen

Bijlage 1 - Verspreiding Natura 2000-doelen

Legenda

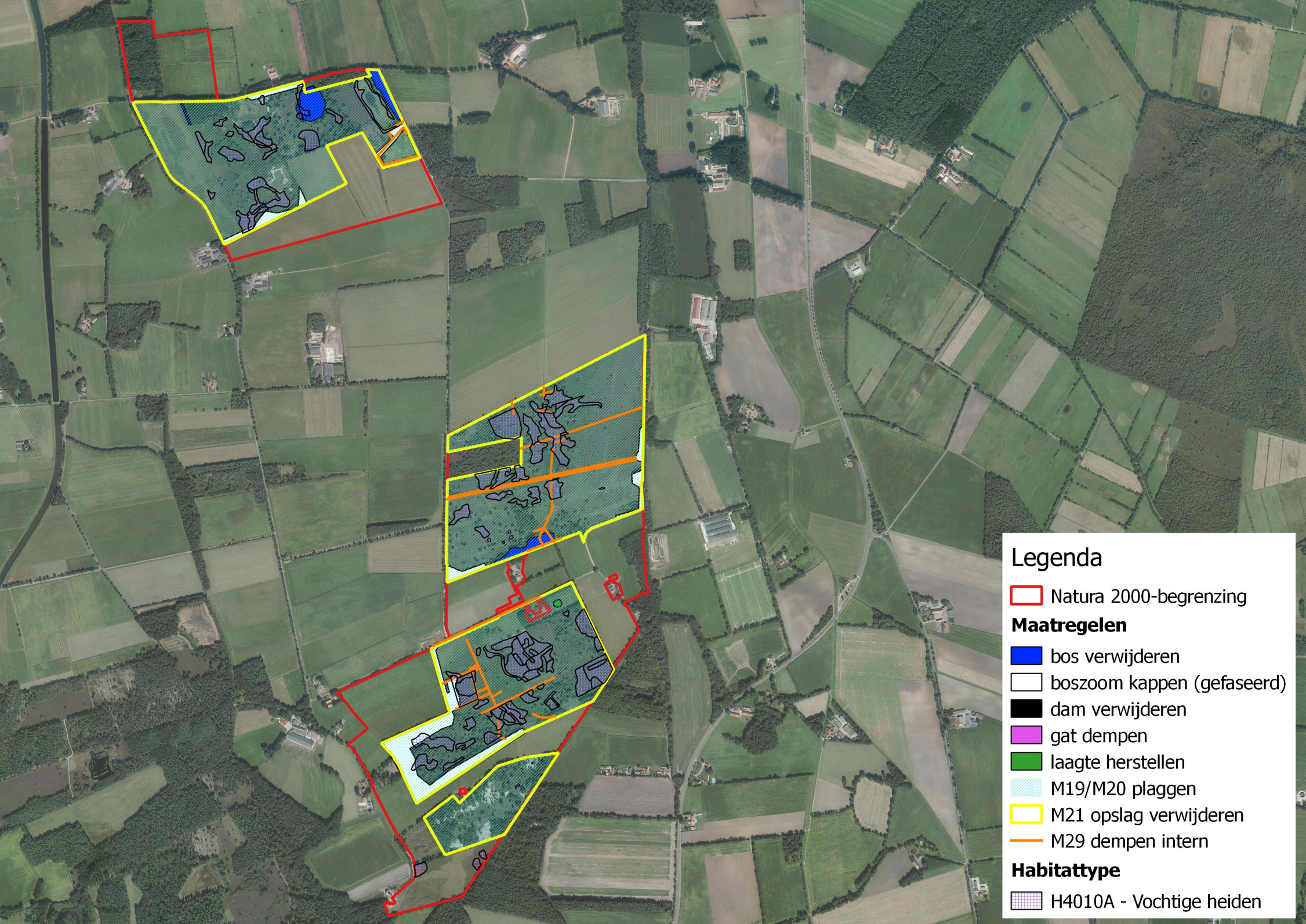
 Natura 2000-begrenzing

Maatregelen

- bos verwijderen
- boszoom kappen (gefaseerd)
- dam verwijderen
- gat dempen
- laagte herstellen
- M19/M20 plaggen
- M21 opslag verwijderen
- M29 dempen intern

Habitattype

- H3130 - Zwakgebufferde vennen

Legenda

 Natura 2000-begrenzing

Maatregelen

- bos verwijderen
- boszoom kappen (gefaseerd)
- dam verwijderen
- gat dempen
- laagte herstellen
- M19/M20 plaggen
- M21 opslag verwijderen
- M29 dempen intern

Habitattype

 H4010A - Vochtige heiden

Legenda

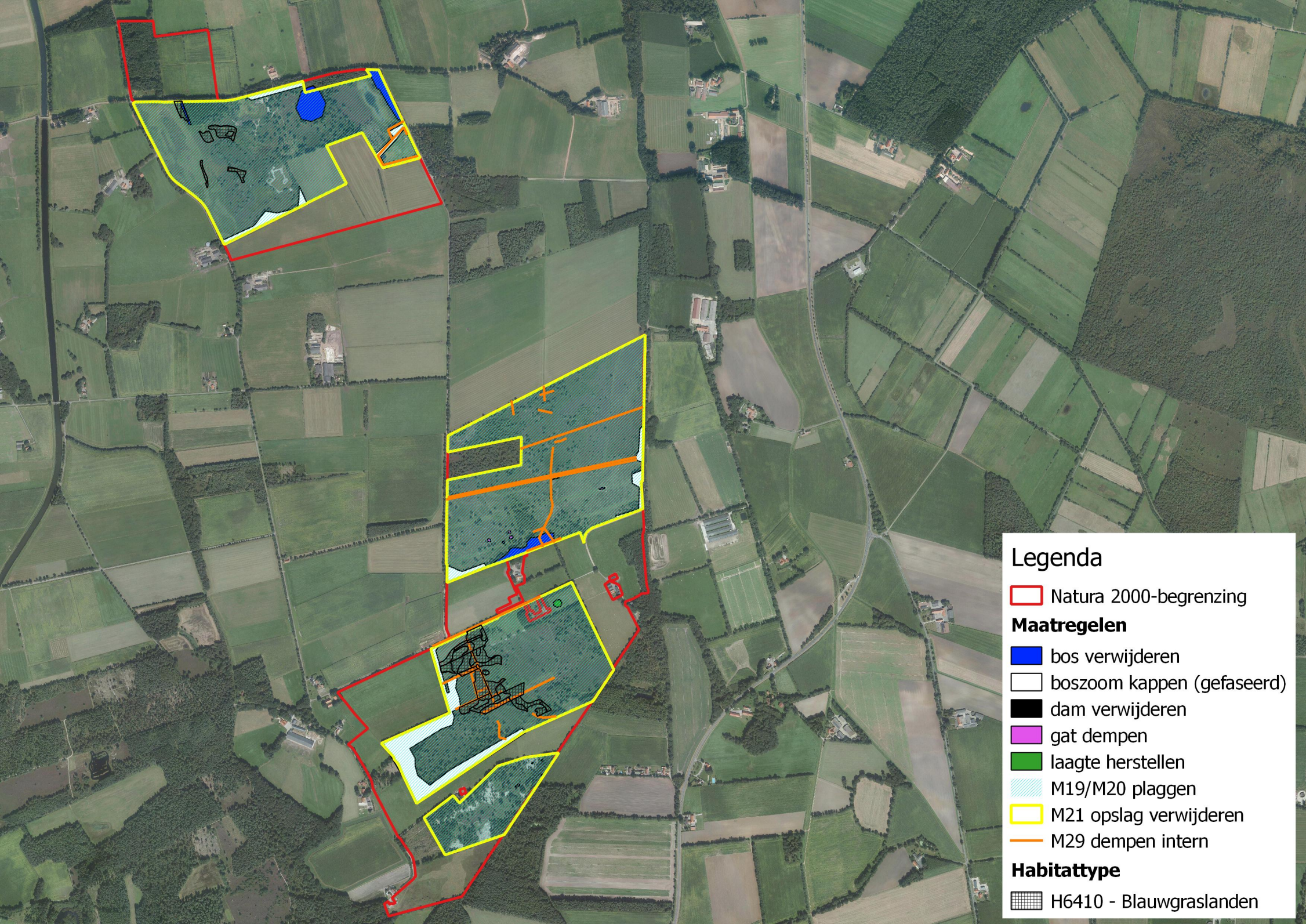
 Natura 2000-begrenzing

Maatregelen

- bos verwijderen
- boszoom kappen (gefaseerd)
- dam verwijderen
- gat dempen
- laagte herstellen
- M19/M20 plaggen
- M21 opslag verwijderen
- M29 dempen intern

Habitattype

 H4030 - Droge heiden

Legenda

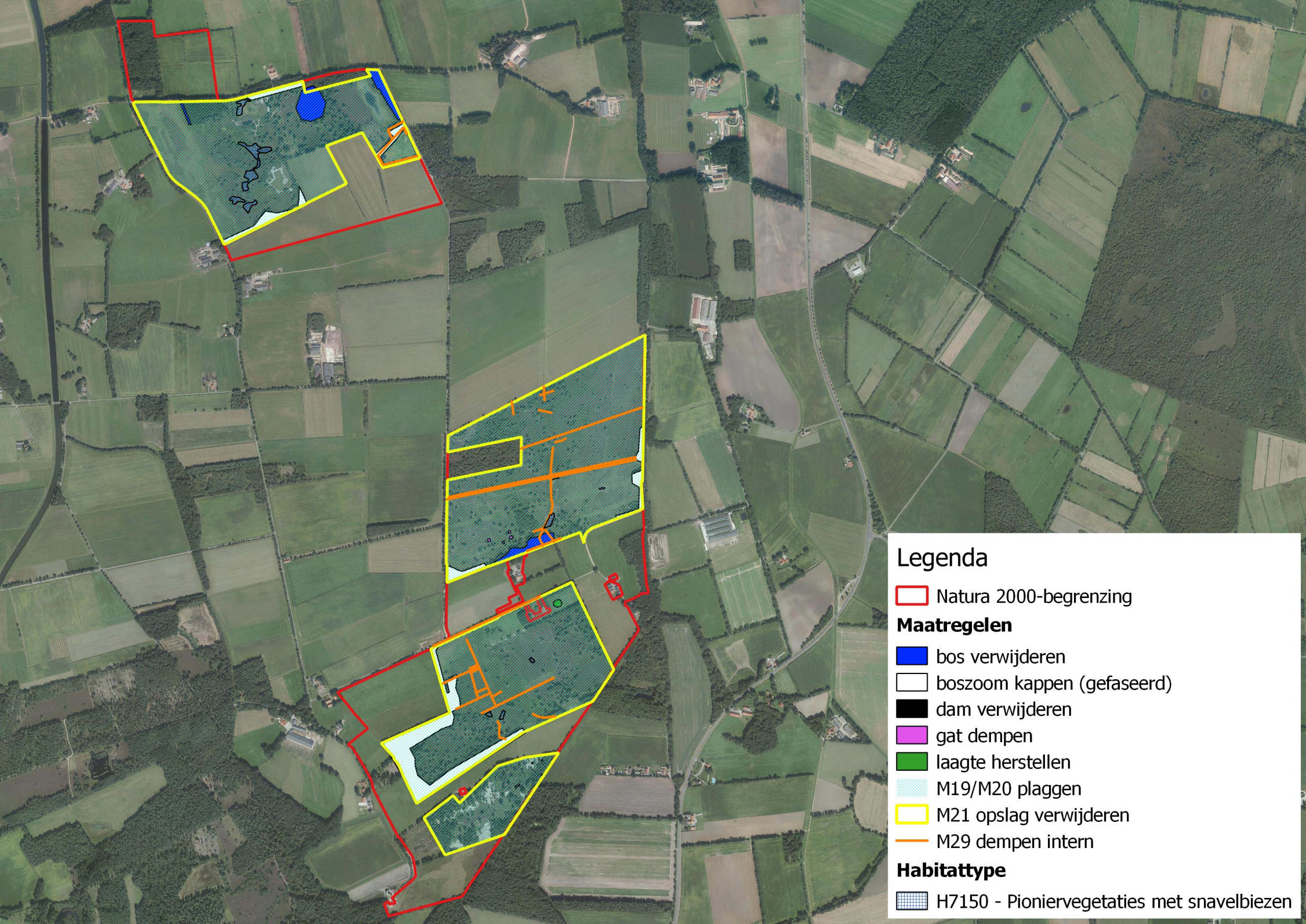
 Natura 2000-begrenzing

Maatregelen

- bos verwijderen
- boszoom kappen (gefaseerd)
- dam verwijderen
- gat dempen
- laagte herstellen
- M19/M20 plaggen
- M21 opslag verwijderen
- M29 dempen intern

Habitattype

 H6410 - Blauwgraslanden

Legenda

 Natura 2000-begrenzing

Maatregelen

 bos verwijderen

 boszoom kappen (gefaseerd)

 dam verwijderen

 gat dempen

 laagte herstellen

 M19/M20 plaggen

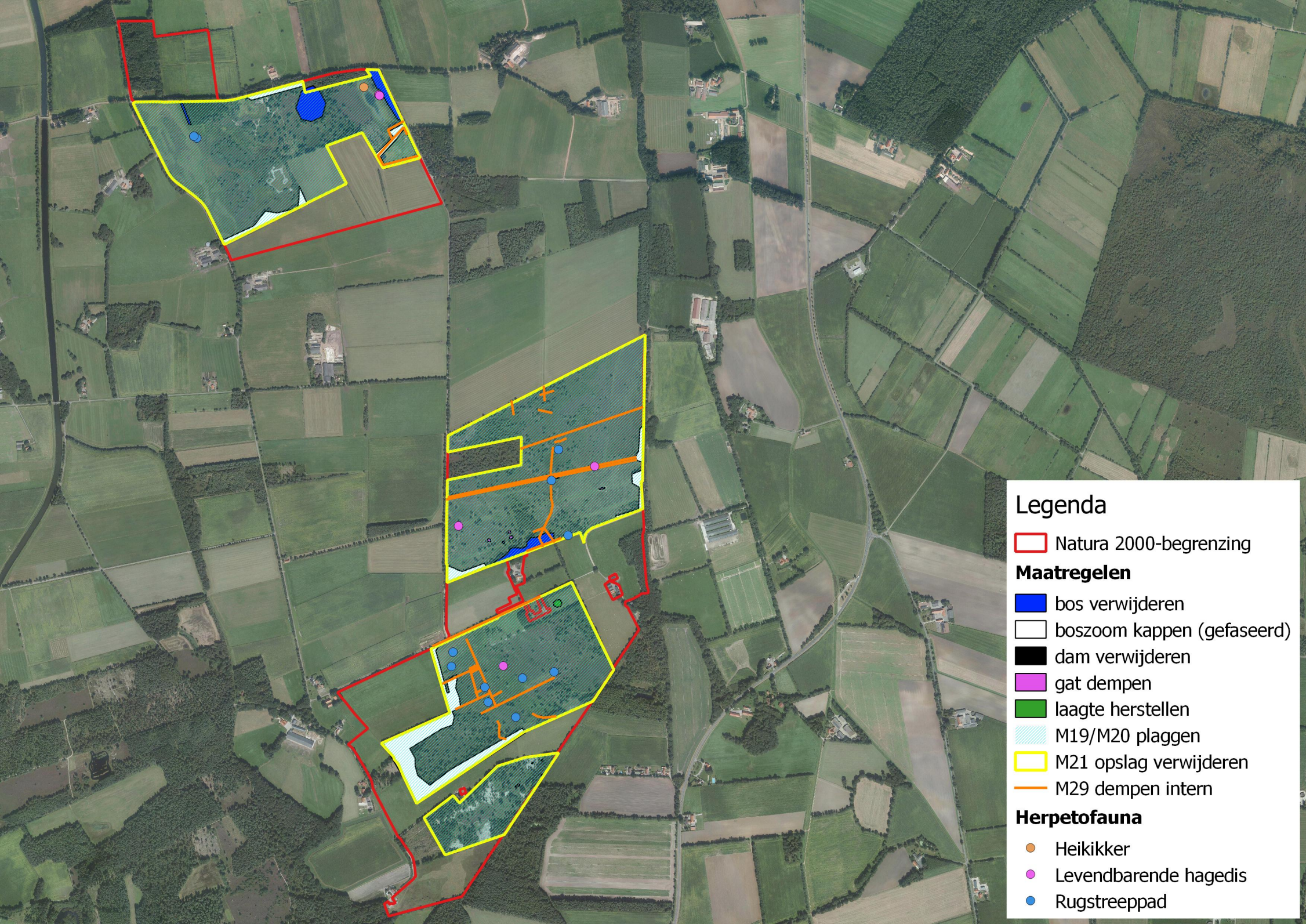
 M21 opslag verwijderen

 M29 dempen intern

Habitattype

 H7150 - Pioniervegetaties met snavelbiezen

Bijlage 2 - Verspreiding beschermde soorten

Legenda

 Natura 2000-begrenzing

Maatregelen

- bos verwijderen
- boszoom kappen (gefaseerd)
- dam verwijderen
- gat dempen
- laagte herstellen
- M19/M20 plaggen
- M21 opslag verwijderen
- M29 dempen intern

Herpetofauna

- Heikikker
- Levendbarende hagedis
- Rugstreeppad

Bijlage 3 - Effectenindicator Dinkelland

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Zwakgebufferde vennen	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Vochtige heiden	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Droge heiden	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
*Stroomdalgraslanden	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
*Heischrale graslanden	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Blauwgraslanden	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Pioniervegetaties met snavelbiezen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
*Vochtige alluviale bossen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Rivierdonderpad	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	...	zeer gevoelig	zeer gevoelig

■ zeer gevoelig
 ■ gevoelig
 ■ niet gevoelig
 □ n.v.t.
 ... onbekend

Bijlage 4 - Melding boswet

Dag Ben,

We hebben zojuist het volgende besproken.

Staatsbosbeheer is onder de nieuwe wet natuurbescherming niet meldingsplichtig voor vellingen boswet. Verder gaf jij aan dat in de wet al is opgenomen dat vellingen die als herstelmaatregel in het PAS programma zijn opgenomen al vrijgesteld zijn van meldings- en van herplantingsplicht.

Afspraak die in het vergunningsverleningsoverleg provincie/ staatsbosbeheer is gemaakt:

- SBB maakt een overzichtskaart waar bos zal worden gekapt en meldt dit in het vergunningverlening overleg.
- Voor 1 februari 2018 (en de daarop volgende jaren) maakt SBB een overzicht waar daadwerkelijk is gekapt.

Mocht je nog aanvullingen hebben, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

Marlies Ellenbroek (ir, Msc)
Projectleider PAS Overijssel

Staatsbosbeheer

Afdeling projecten | Binnensingel 3 | 7411 PL Deventer

Postbus 6 | 7400 AA Deventer

T 0570 747 100 | M +31 6 51 207 151

M.Ellenbroek@staatsbosbeheer.nl | www.staatsbosbeheer.nl

 @staatsbosbeheer | facebook.com/staatsbosbeheer | staatsbosbeheer1 | staatsbosbeheer

Aanwezig op ma tot en met do

Magische momenten: **Het zit in onze natuur.**

Kijk op <http://bit.ly/VjXti3>